

Археометалургия в Европа: Трета конференция

И. Кулев

*Химически факултет, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, бул. „Дж. Баучър“ 1, 1164 София
Факс: 02-9625438, ел. поща: kuleff@chem.uni-sofia.bg*

Постъпила на 26.09.2011 г.

След като първите две конференции на тема „Археометалургията в Европа“ се проведоха успешно в Италия – първата в Милано през 2004 г., а втората в Аквилея през 2007 г. (И. Кулев, Химия и индустрия, 78 (2007) 26), организацията на третата (Archaeometallurgy in Europe 2011) бе поета от Немския музей на минното дело (Deutsches Bergbaumuseum) в Бохум, Германия (вж. фиг. 1). Така от 29 юни до 1 юли 2011 г. в гр. Бохум се проведе Третата конференция по археометалургия в Европа.

Третата конференция бе открита със слово на директора на музея проф. д-р Райнер Слота, последвано от въстъпително слово на организаторите на конференцията проф. д-р Андреас Хауптман и д-р Дияна Модереси-Техрани, а след това и преглед на постиженията в областта на археометалургията на един от пионерите – проф. д-р Ханс-Герт Бахман, който бе награден с почетния знак на Немския музей на минното дело.

След това бяха организирани три успоредни сесии, които във всеки от трите работни дни на конференцията започваха с една обзорна, поканена лекция и продължа-

ваха с по-кратки устни доклади, свързани тематично с нея. Бяха проведени и две постерни сесии. Общият брой на участниците в конференцията надхвърли 220 души, представители на 34 страни, като изнесените доклади възлязоха на 101 броя, а постерите – на 69.

Лекциите и постерите бяха подразделени в следните тематични направления: нови подходи, нови технологии в археометалургията; металургични иновационни етапи на ранната металургия в Европа; археометалургия в неевропейските страни; регионални изследвания; реконструиране на древни технологии; ранни минни разработки в Европа и разпространение на суровините; експериментална археометалургия; нови хоризонти: археометалургията в източна Европа и отгътък.

На конференцията бяха представени множество особено интересни доклади и тук не е възможно да бъдат посочени всичките, още повече, че едновременното представяне на докладите в три успоредно течащи сесии не даваше възможност да се проследят всичките. Все пак си заслужава да се отбележат докладите на: Е. Перницка („Нови подходи в изотопната археометалур-

Фиг. 1. Нощен поглед към Музея на минното дело в Бохум, Германия.

гия“); М. Пиърс („Металургични нововъведения в ранната металургия в Европа: от неолита до средновековието“); С. Клайн („Римска мед – изследване на монети, слитъци и руди с помощта на съвременни химични и изотопни методи“); Д. Килик („Реконструиране на древната технология“); Б. Отауей („Експериментална археометалургия“); Р. Краузе („Нови хоризонти: археометалургията в Източна Европа и отатък“).

Интерес предизвикаха също и докладите на: Б. Гратюз и др. („Златни орнаменти от западноевропейската бронзова епоха: първи резултати от комбинирани аналитични и технологични подходи“); М. Радивоевич и др. („Как и защо: началото на металургията в Европа“), Ф. Катин и др. („Медна мрежа в началото на ранната бронзова епоха в североалпийския регион: данни за състава на находки от Зинген на Хоентвил (Германия) и Централен Валаис (Швейцария)“); Б. Армбрустер („От единични изделия до серийно производство – бележки върху изработката на бижута от района на Хидензее“); М. Меркл („Някои мисли върху интерпретацията на елементния състав на медни находки от Халколита“); Д. Бургарит и Н. Томас („Древният месинг: грешни концепции и нови прозрения“); М. Сократус и др. („Древни рудници в Кипър: принос към анализа на възглицата за изследване на древната медна индустрия“); А. Адис и др. („Археометрични изследвания на шлама от късната бронзова епоха от медни топилни в Трентино, Северна Италия“); Л’Еритие и др. („Поведение на бисмута по време на древните процеси на производство на среброолово“); Б. Милле и др. („Високо съдържание на олово в медни сплави: защо то помага на отливането“); К. Меликсетиан и др. („Химичен, оловно изотопен и металграфски анализ на необикновената, богата на арсен сплав, използвана за производство на бижута през бронзовата епоха в Армения“) и т.н.

Продължителни, обстоятелни дискусии се състояха по време на двете постерни сесии, които показаха, че може би такова представяне на резултатите от изследванията има значително по-голям ефект от директното, кратко устно докладване.

В работата на конференцията участваха 5-ма души от България, които се представиха с три доклада: „Химичен състав на фибулите от желязната епоха в Тракия (България)“ – В. Бонев, Б. Златева, И. Кулев; „Наблюде-

Фиг. 2. Върху технологията през бронзовата епоха в България, „Археометалургията в Европа III“ – докладва С. Иванова.

ния върху технологията на находки от мед и медни сплави от бронзовата епоха от България“ – С. Иванова, В. Рангелова, И. Кулев (вж. фиг. 2); „Ада тепе (Крумовеград, България): руден добив на злато през късната бронзова и ранната желязна епоха в Източните Родопи – предварителен доклад“ – Х. Попов, А. Йокенхъвел. Това участие едва ли би могло да се оцени като съответстващо на количеството археометалургични изследвания, провеждани в България, но все пак то дава известна представа за него и позволява на участниците да установят контакти с изследователи, работещи в сходни научни области.

Материалите от конференцията (METALLA, Int. Conf. Archaeometallurgy in Europe III, A. Hauptmann, D. Moderressi-Tehrani, M. Prange (Eds.), Abstracts, Deutsches Bergbau-Museum Bochum, Бохум, 2011, ISSN 0947-6229) се намират в библиотеката на Химическия факултет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“ и са на разположение на всички интересувачи се.

Домакин на следващата четвърта конференция „Археометалургията в Европа“ засега е Испания. Тя ще се проведе през 2015 година, ако представителите на Швеция не проявят интерес към организиране на това мероприятие, което тогава би могло да се състои и през 2014 година, а дори и по-рано.